

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Петя Василева Диманова

РИТМИКАТА, МУЗИКАТА И ЗВУКОВАТА КАРТИНА КАТО ВЪЗМОЖНИ ЗАМЕСТИТЕЛИ НА ЛИПСВАЩА ДРАМАТУРГИЧЕСКА СТРУКТУРА ПРИ НЕВЕРБАЛНИЯ ТЕАТЪР И СПЕКТАКЛИ ПО НЕТЕАТРАЛЕН ТЕКСТ

от член-кореспондент проф. Пламен Маринов Марков

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

Като научен ръководител на докторантката Петя Василева Диманова, аз, разбира се, познавам в детайли нейния дисертационен труд. Заедно с това тази дисертация е един от случаите, в които докторантът е много по-добре и в детайли запознат с материята от своя научен ръководител и това, макар да изглежда парадоксално, е съвсем логично и обяснимо: аз съм режисьор, а тя е музикант. Аз винаги съм поръчвал музиката, имал съм изисквания и идеи, но музикантите с които съм работил над спектаклите са я създавали. По аналогичен начин аз съм давал методологически указания на докторанта Петя Диманова, но дисертацията е изцяло плод на нейните опит, знания и обобщения на нейните собствени опит и резултати от нейното собствено творчество. Още повече тя е завършила специалността „Ударни инструменти“ при проф. Добри Палиев в Националната Музикална Академия, което е един още по-специфичен жанр на музиката, където малко хора могат да се нарекат специалисти и ерудити. Петя Диманова безспорно е от тези носители на специфични умения, за които повечето хора сме консуматори, но малко са създателите и разбирачите. Нейните четири награди „Аскеер“ (повече от моите) и многобройните ѝ номинации за тази и други театрални музикантски награди, както и често случващите се концерти и други изяви на поредица от випуски студенти, на които тя преподава, са доказателство за това, че тя е утвърден майстор в театралната музика и вокалната педагогика.

Особено ценно в тази дисертация е, че основното изследване в тази дисертация е обосновано с тези нейни успешни творчески изяви, които са довели до общественото одобрение и поощрение на нейното творчество и умения. Те не са прочетени и заимствани отнякъде идеи, а са провеждани като практическо изследване от нея вече десетилетия и в областта на театралната музика и в областта на вокалната педагогика. Заредена още като студентка от идеите на проф. Добри Палиев и неговата прославена

„Полиритмия“, че ударните инструменти и техният ритъм не са просто помощно второстепенно присъствие към „истинската музика“, а могат да имат своя самостоятелна високохудожествена стойност, Петя Диманова се насочва към театралната музика, където тези идеи имат най-категорично приложение и самостоятелна творческа сила. Ритъмът, ако е правилно и дозирано използван, може да даде силна творческа енергия и тласък на театралното представление, почти несравними с другите компоненти. Той изключително много помага на готовия да се вслуша в него режисьор за създаване на режисьорската конструкция на представлението, както и за режисьорската партитура, която режисьорът трябва да даде на своите актьори. В тези свои творчески усилия, обаче, той няма как да мине без равностойното творческо сътрудничество с театрален композитор, за който музиката не е суетна самоцел, а нещо което трябва да се вгради в темелите на театралния спектакъл. Такъв прекрасен творец и сътрудник е Петя Диманова.

Спектаклите ѝ с различни режисьори, но особено много най-многобройните от тях, тези с режисьорката Диана Добрева, са приноси за съвременния български театър и за това точно това вграждане на ритъма и музиката на Петя Диманова има решаващо значение за техния успех. Докторантката Диманова е успяло внимателно да анализира и обобщи този свой опит, да очертае откритията и постиженията, да го съизмери със световната практика, минала и сегашна, и да ни предложи своите изводи: изстрадани и задълбочени. Считаю това за особено достойнство на този дисертационен труд.

Петя Диманова вече едно десетилетие води своите вокални занимания с моите студенти по актьорство, както и тези на проф. д-р Атанас Атанасов. Със всеки нов випуск, независимо от природните музикални данни на приеманите студенти, педагогът Петя Диманова постига забележителни резултати, които и педагозите, и студентите държат да бъдат показани пред публика и тези концерти имат своите отлични отзиви сред широка публика. Като се има предвид, че нашите студенти по актьорство не се подбират по вокални и музикални критерии, а това са само допълнителни бонуси към техните актьорски дадености, заради които учат при нас, впечатляващо е това постоянство във високите резултати при доста неравно и понякога компромисно от музикални умения и дадености първоначално състояние на обучаемите. Това говори за усвоени умения и безспорен талант на педагога. Заради това, когато Петя Диманова описва своята методика, базата и натрупванията, аз, като laik в тази област, съм склонен безусловно да ѝ вярвам, защото нейните резултати доказват, че тази методология дава

резултати. Кое петя Диманова е усвоила от опита на своите предшественици, и кое сама е открила, развила и добавила към столетната традиция на вокалната педагогика, не е важно. За мен е важно, че нейните педагогически умения дават резултат със забележително постоянство при моите випуски, и тези на проф. Атанас Атанасов, които с любопитство проследявам.

За бъдещото качествено и смислено обучение на студенти в областта на изкуствата, според мен е много важно успешни в дадена област утвърдени творци да споделят своят опит, знания, умения, личните си открития и осмисляне на опита си като създатели и оценители на постигнатото от техни колеги. Затова се радвам, че това се е случило чрез дисертационния труд на докторант Петя Василева Диманова и поради това ще гласувам с „ДА“ за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Петя Василева Диманова и призовавам и другите колеги от Научното жури да гласуват положително

15. 08. 2020 г.
София

проф. Пламен Марков